

EDUCACIÓ INFANTIL 1r-6è curs. Creixement en harmonia (1), comunicació i representació de la realitat (2)

Com fer significatiu el procés d'adaptació a un nou context escolar?

Competències específiques i criteris d'avaluació vinculats.

Competència específica 1 a desenvolupar (1)

1. Progressar en el coneixement i control del seu cos i en l'adquisició de diferents estratègies, adequant les seves accions a la realitat de l'entorn d'una manera segura, per construir una autoimatge ajustada i positiva.

Criteris d'avaluació

1r cicle

1.1. Adequar les seves accions i reaccions a cada situació, en una interacció lúdica i espontània amb l'entorn, explorant les seves possibilitats motores i perceptives i progressant en precisió, seguretat, coordinació i intencionalitat.

1.4. Adquirir nocions temporals

bàsiques per ubicar-se en el temps, a través de les activitats i rutines de la vida quotidiana, i amb altres esdeveniments.

2n cicle

1.2. Manifestar sentiments de seguretat personal en la participació en jocs i en les diverses situacions de la vida quotidiana, confiant en les pròpies possibilitats i mostrant iniciativa.

Competència específica 2 a desenvolupar (1)

2. Reconèixer, manifestar i regular progressivament les seves emocions expressant necessitats i sentiments per aconseguir benestar emocional i seguretat afectiva.

Criteris d'avaluació

1r cicle

2.1. Expressar emocions i sentiments, desenvolupant de manera progressiva consciència emocional i estratègies de regulació emocional.

2.3. Afrontar petites adversitats, manifestant actituds de

superació, i sol·licitant i prestant ajuda.

2n cicle

2.1 Identificar i expressar les seves necessitats i sentiments ajustant progressivament el control de les seves emocions.

Competència específica 3 a desenvolupar (2)

1. Manifestar interès per interactuar en situacions quotidianes a través de l'exploració i l'ús del seu repertori comunicatiu, per expressar les seves necessitats i intencions i per respondre a les exigències de l'entorn.

Criteris d'avaluació

2n cicle

1.1 Participar de manera activa, espontània i respectuosa amb les diferències individuals en situacions comunicatives de complexitat progressiva, en funció del seu desenvolupament individual.

Saber bàsics

1r cicle

- El contacte amb les altres persones i amb els objectes. Iniciativa i curiositat per aprendre noves habilitats.
- El joc com a activitat pròpia per al benestar i gaudi. Joc exploratori, sensorial i motor.
- Acceptació i control progressiu de les emocions i manifestacions pròpies més cridaneres.
- Aproximació a estratègies per aconseguir seguretat afectiva: cerca d'ajuda, demanda de contacte afectiu.
- Adaptació progressiva dels ritmes biològics propis a les rutines de grup.
- La transició del grup familiar al grup social de l'escola.
- Els primers vincles afectius.

Obertura i interès cap a altres persones. Sentiments de pertinença i vinculació afectiva amb les persones de referència.

- L'aula i el centre com a grups socials de pertinença.
- Relacions afectives i respectuoses.
- Hàbits i regulació del comportament en funció de les

EDUCACIÓ INFANTIL 1r-6è curs. Creixement en harmonia (1), comunicació i representació de la realitat (2)

necessitats dels altres: escolta, paciència i ajuda.

- Estratègies per a la gestió de conflictes.
- El contacte i intercanvi visual.
- Les primeres interaccions tònico-emocionals i posturals. Expressions facials i gestuals. El diàleg corporal.
- Els objectes d'ús compartit com a mediadors en els primers contextos d'interacció.

2n cicle

- Autoimatge positiva i ajustada davant els altres.
- Progressiva autonomia en la realització de tasques.
- Eines per a la identificació, expressió, acceptació i control progressiu de les pròpies emocions, sentiments, vivències, preferències i interessos.
- Estratègies d'ajuda i col·laboració en contextos de joc i rutines.
- Estratègies per desenvolupar la seguretat en si mateix, el reconeixement de les seves possibilitats i l'assertivitat respectuosa cap als altres.

- Rutines: planificació seqüenciada de les accions per resoldre una tasca; normes de comportament social en el menjar, el descans, la higiene i els desplaçaments, etc.
- La família i la incorporació a l'escola.
- Estratègies d'autoregulació de la conducta. Empatia i respecte.
- Resolució de conflictes sorgits en interaccions amb els altres.
- L'escolta musical com a gaudi.

Context o contextos

Escolar i familiar

Dinàmiques de presa de consciència

Per acompanyar l'infant i la seva família a un canvi de centre dins el recorregut de l'escolarització de l'infant, convé que l'equip educatiu elabori un Protocol de coordinació amb els centres educatius on els alumnes han d'assistir el curs següent, bé sigui per canvi de cicle, d'etapa o

per necessitats de canvi de centre.

Aquest Protocol ha de recollir els aspectes organitzatius i pedagògics per atendre les necessitats d'acompanyament afectiu a l'infant i la seva família, així com a la tramitació administrativa que ha de realitzar la família.

Ha d'incloure aspectes organitzatius d'actuacions que propiciaran l'intercanvi d'informacions entre l'escola i la família, i fomentaran el coneixement mutu necessari per viure aquest període de manera positiva.

Algunes d'aquestes actuacions i aspectes que s'han d'incloure en el Protocol són: la justificació i els objectius de la coordinació entre cicles i entre centres així com la metodologia de la coordinació tenint en compte la necessària coherència educativa en aquesta transició i la comunicació que faciliti el traspàs d'informació dels alumnes.

La finalitat és que des del primer dia, l'alumne es trobi a gust en el nou centre i es desperti el seu interès per tornar-hi, per la qual cosa s'hauran d'establir indicadors observables per detectar que l'infant avança en aquest procés.

Instruccions i materials

Es fa necessari que durant el període de transició es proposin actuacions concretes per promoure i facilitar l'interès de l'infant envers el canvi. Durant aquest període, la comunicació entre els equips educatius que atenen els alumnes dels dos centres ha d'estar acordada i sistematitzada per facilitar tant l'elaboració de la informació de tots els infants com el traspàs de la mateixa, especialment d'aquells amb NESE, per a la qual es comptarà com a mínim, amb els orientadors dels centres educatius de destí implicats. Les famílies són clau perquè els seus fills i filles avancin en

EDUCACIÓ INFANTIL 1r-6è curs. Creixement en harmonia (1), comunicació i representació de la realitat (2)

aquest procés. Des dels centres també se'ls pot oferir recomanacions per acompanyar els infants, com pot ser a través de contes per parlar-ne que ajudin a compartir reflexions i sentiments.

Descripció i planificació de la tasca o tasques. Tipus i característiques de les produccions

Algunes orientacions que poden ajudar:

1. abans de finalitzar el primer cicle:

- Fer visible algun tipus de documentació on l'infant vegi imatges del centre de destí i dels espais que li seran més habituals.
- Rebre la visita de la tutora o tutores, ja que s'ha de contemplar que el grup es distribueixi en centres diversos.
- Fer una visita al nou centre per familiaritzar-se amb el nou espai.
- Rebre del nou centre o de la seva tutora, algun material (conte, joc, producció...) que li

proporcioni un primer lligam amb el nou centre.

-Elaborar algun material o producció individual o grupal que l'infant pugui endur-se'n cap al nou centre i que faci visible la vida a l'anterior: llibre de vida a l'escoleta o a l'escola, producció artística, àlbum de fotografies, Capsa de les cançons, conte de grup, maleta viatgera...

-Organitzar algun acte festiu de comiat en el centre on s'acaba el tram escolar. Es pot fomentar la participació de les famílies per incloure-les també en aquest tancament de període.

2. En iniciar el segon cicle:

- Fer visible algun tipus de documentació on l'infant pugui veure imatges del seu centre d'origen, els espais que li eren habituals i els companys del grup anterior.
- Posar a l'abast dels alumnes el material o la producció que es va elaborar amb el grup anterior, com objecte de transició.
- Rebre la visita de la tutora o tutores l'anterior centre.

-Organitzar algun acte festiu de comiat en el centre on s'acaba. Es pot fomentar la participació de les famílies per incloure-les també en aquest tancament de període.

Procediments de retroacció, revisió i supervisió

Fer una observació sistematitzada del procés de cada infant, tant en el centre d'origen, abans de finalitzar el curs, com en el nou centre, una volta el curs s'hagi iniciat, a partir dels criteris recomanats durant el període d'adaptació. S'ha de verificar que va avançant i anar fent els ajustaments necessaris en funció del nivell maduratiu de cadascun d'ells.

Procediment d'avaluació final, qualificació i transferència del coneixement

Tot i que aquesta transició té un calendari establert que no possibilita la flexibilitat, és important que els adults de

referència de l'àmbit familiar i escolar observin com l'infant viu aquest procés, per acompanyar-lo de manera ajustada. Aquest procés i l'avaluació final documenten a través de:

- L'informe de final de cicle o d'etapa, o bé l'informe que es faci en el moment de necessitat de canvi de centre. Aquest informe pot recollir, entre d'altres, les informacions del procés de transició de cada infant, fins al moment present.
- Un qüestionari (online o bústia de suggeriments) a les famílies per recollir les seves opinions, com s'han sentit durant el període de transició i si cal millorar-ne algun aspecte.